

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Veritas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Theologitam vetustæ Religionis, quam nostræ pietatis interpretes, Deum Opt. Max. & unum & lumen & bonum appellaverunt. Eaque ratione Sol cum sit unus, unde illi nomen, quippe à *so-* hieroglyhicum nullo alio signo addito, prohibetur. Et profano vero cultu ante omnes Persa, reliqua Ήλιος τὸν Deorum omnium, quam gentes ipsæ venerabantur, caterva rejecta, Solem Deum esse unicum arbitri. Ήλιον tra-
bantur, ita ut nulla Diis templa condenda esse crederent, ea inducti ratione, quod uni Soli, quem ἡραμε-
coherent, vi mundus ipse sufficeret. Pythagoras tanta eum veneratione proscutus est, ut adversus *vov μηδέ* eum nefas eius dixerit lotium effundere: utpote quem omni cultu dignum arbitraretur. Et Heliodus *μεχεῖν*,
præceptum hoc summa religione et observandum adhortatur. Omnino autem Gregorius Theologus *Adversus* id esse Deum dicit inter intellectuales creaturas (his enim locutionibus utuntur, qui divina tractant) *Solem ne incito*.
quod Sol inter sensibiles. Quæ vero de Solis similitudine cum Deo referuntur Joann, à Paulo, ab Hierotheo, absolutissime vero à Dionysio, qui horum documenta literarum monumentis quam diligenter comendavit, cum ea quotidie per tempora scholasq; omnes commemorata recitentur,
ea hic ego duxi prætereunda, Phoenicum interim & Aegyptiorum inventis gratulatus, qui primi o-
mnium, ut Eusebius memoria proditum ait, Solam & Lunam & Stellas ita esse Deos intellexere, ut Ήλιον
est tantum dignitarum rerum omnium causam affirmarent, quod iis congruit, *μίδρον εἰ-*
quæ Plato Legum xxi, de Parcis philosophatur. Nam & Anaxagoras Solem *μύθογυ* esse, hoc est, ferrum *νύγον*,
candefactum, arbitratus est, atq; ita omnia ex eo gigni conformariq; affirmabat. Ferrum enim ita *Solem can-*
dispositum, in quod volueris opus informabis. Magnificens Euripides Anaxagoræ discipulus, *dēs ferrum*,
cum eodem sentiens, Solem Auream glebam appellavit. At Socrates apud eruditissimum optimum *est ac peni-*
que Xenophontem eos reprehendit, qui Solem Deum posuere, lumenque ejus & formam ad Deum *tus igauum*
Opt. Maximum refert, quod omnis ejus potestas & magnitudo à Deo sit, à quo una cum Luna fue- *D. Laer. in*
rit creatus. Eaque ratione reprehendit & Homerum & cæteros omnes, qui Solem unicum esse De- *eius vita.*
um crediderunt. *Secundū pia*
opinio.

UNITAS. CAP. III.

C Si quid autem est in rebus, quæ nostris objiciuntur oculis, quod unitatem significare possit, nempe
Sol est: id quod uti dicebamus, locutionis etiam etymon attestatur, à solitudine deducum, sive
potius à Sole ipso fiat solitudo. Sapienter itaq; Alexander Macedo Dario amicitiam petenti respon- *Didū Ale-*
dit, nec mundum duobus Solibus posse regi, ne c duo summa regna salvo statu terrarum haberi posse, *xandri Ma-*
quam sententiam ex Aristotelis Ethicis sibi desumpserat, qui discipulo adulaturus, tum il- *cedonū*
lam præcipue Homer sententiam prætexebat:

Οὐκ ἀγάδη πολυκοίστιν, εἰς κοιλεῖν Θεῶν, εἴς θαυμαῖς. *No* est bonū
Quod vero Solem in rebus egregie unum esse dicebamus, extra res Deus quoq; unus, & ἐπέρος co- *plures au-*
gnomento ab Orpheo, à Platone, & à nostris agnoscitur. *thoritatem*
habere, sit
unicus pri-
ceps ac rex.

VERITAS. CAP. IV.

E I qua ratione Sol unus est, eadem est veritatis hieroglyphicum, duplicita enim & multiplicia sunt
veritati contraria. Simplex igitur sit, necesse est, quod verum censi debat. Hinc nudum effi- *Et Veritas*
gitur ipsius veritatis signum: & quia omnia habet in conspicuo, ex eo præcipue veritas est. Hinc Py- *nuda ab Ho*
thagoras *τοῦ Ήλιον τηρημένον*, quempiam loqui non debere monuit, facie scilicet contra Solē *ratio lib. i.*
veritatem, quod non esse manifestis repugnandum significare contendit, neq; hominem loqui fere pos- *Casm.*
se, quod undecimq; verum sit, cum omnem hominem divinæ literæ mendacem esse dicant. Sane de *Adversus*
Solem, *iis, quæ liquido patent, apertamq; in se continent veritatem, dici solet: Meridiana effe luce clarior.*

CHRISTUS. CAP. V.

A T sacra passim literæ Christum per Solem imaginari tradunt, ut illud: *In Sole posuit tabernacu-*
lum suum, & Exiit de tribu Juda cuius signum est Leo Solare animal. Plato in Rep. ut solet mysteri-
is suis inhærescens, & Prophetarum quos adiit & audivit, oracula depromens, Solem visibile Dei si-
lum appellat; quippe qui Deum ipsum exscribere non audeat, & à quoquam fieri posse diffidat. Atq;
Aaaa 2 iden-